

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 13C/76/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815201066
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Monoková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8815201066.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou v spore žalobcu: Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Grösslingova 77, 824 68 Bratislava, IČO: 31 351 026, zast.: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186 proti žalovaným: 1. Ľ. B., G.. XX.XX.XXXX, K. XXX XX K. XXX, 2. V. B., G.. XX.XX.XXXX, K. XXX XX K. XXX, 3. O.. Z. W., G.. XX.XX.XXXX, K. P. XXXX/X, XXX XX O. - A., zast.: Mgr. Ivan Mazanec, advokát, Advokátska kancelária Prešov, Metodova 3331/2, Prešov o zaplatenie 10.059,09 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaní v 1. a v 2. spoločne a nerozdielne a žalovaná v 3. rade sú p o v i n í zaplatiť žalobcovi sumu 9.927,04 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 9.927,04 eur od 16.04.2014 do zaplatenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

Čo do zvyšku žalobu z a m i e t a.

Žalobcovi proti žalovaným v 1. až 3. rade p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 54 %, s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté osobitným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovaným v 1. a 2. rade a voči žalovanej v 3. rade zaplatenia sumy 10.059,09 eur spolu s riadnym úrokom vo výške 7,49 % ročne z uvedenej dlžnej sumy odo dňa 16.04.2014 do zaplatenia a úrokov z omeškania vo výške 5,00 % ročne z uvedenej dlžnej sumy odo dňa 16.04.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení číslo XXXXXXXX/XXXX uzatvorenej na cieľovú sumu 10.000 eur a žiadosti o poskytnutie úveru uzatvoril žalobca so žalovanými v 1. a v 2. rade úverovú zmluvu k číslu účtu XXXXXXXX/XXXX a poskytol im medziúver v zmysle Všeobecných obchodných podmienok pre stavebné sporenie FLEXIBIL v sume 10.000 eur, pri úrokovej sadzbe 7,49 % ročne. Žalovaní v 1. a v 2. rade sa zaviazali splácať poskytnutý úver pravidelnými mesačnými splátkami, pričom uvedená suma bola splatná vždy od prvého dňa v mesiaci a považovala sa za včas splatenú, pokiaľ bola pripísaná na úverový účet najneskôr 16. deň v príslušnom mesiaci. Na zabezpečenie splnenia záväzku žalovanými v 1. a v 2. rade splácať poskytnutý úver spísal žalobca so žalovanou v 3. rade Ručiteľskú listinu č. 1, na základe ktorej sa táto zaviazala, že na základe vyzvania žalobcu, najneskôr však v deň splatnosti, uhradí úver alebo jeho časť, pokiaľ ho v deň splatnosti neuhradí poberateľ úveru z vlastných prostriedkov i napriek písomnej výzve žalobcu. Podľa čl. V. úverovej zmluvy ak dlžník mešká so zaplatením dvoch splátok alebo nezaplatil niektorú zo splátok na základe upomienky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, môže žalobca požadovať okamžité splatenie celého úveru. V takomto

prípade sa platná úroková sadzba zvyšuje za dobu oneskorenia o 5 % ročne nad pôvodne dohodnutú úrokovú sadzbu. Keďže žalovaní v 1., v 2. a v 3. rade poskytnutý úver nesplátili, boli písomnou výzvou na túto skutočnosť žalobcom upozornení. Nakoľko žalovaní v 1., v 2. a v 3. rade ani naďalej poskytnutý úver nesplátili, upozornil žalobca žalovaných v 1., 2. a v 3. rade písomnou výzvou zo dňa 19.02.2014 na úhradu celého zostatku úveru. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní v 1., 2. a v 3. rade nerešpektovali ani túto písomnú výzvu, žalobca ich dňa 25.03.2014 vyzval k okamžitému splateniu celého zostatku úveru v sume 10.410,24 eur a súčasne sa zvýšila platná úroková sadzba zostatku o 5 % ročne. Po žiadosti o okamžité splatenie úveru došlo zo strany žalovaných k čiastočnej úhrade dlžnej sumy a to dňa 15.04.2014 v sume 427 eur. Žalovaným v 1. a v 2. rade bol poskytnutý medziúver, ktorý slúžil na preklopenie obdobia do pridelenia cieľovej sumy a vzniku nároku na riadny stavebný úver.

3. Žalovaný v 1. rade a žalovaná v 2.rade sa vyjadrili, že so žalobou súhlasia. Obaja zhodne uviedli, že nemajú záujem, aby záväzok uhradila žalovaná v 3. rade, chceli by to zaplatiť na splátky, teda tak, aby žalovaná v 3. rade nemusela nič platiť, ale ich finančná situácia im neumožňuje zaplatiť to naraz. Náhradu trov konania si žalovaní v 1. a 2. rade neuplatnili.

4. Žalovaná v 3. rade žiadala žalobu voči nej zamietnuť z dôvodu, že pri žiadosti žalovanej v 2. rade o ručenie bola uvedená do omylu a bol na ňu vyvíjaný nátlak, preto podala trestné stíhanie na Okresnú prokuratúru Prešov vo veci bezdôvodného obohatenia sa a vo veci neplnenia si záväzkov žalovanými v 1.a 2.rade vyplývajúcich im z úverovej zmluvy voči žalobcovi. Nároky voči svojej osobe v plnom rozsahu neuznala a navrhla, aby súd zvážil alebo posúdil ako predbežnú otázku zmluvu v rozsahu ručiteľského záväzku. Predložila súdu výpis listu vlastníctva ohľadom žalovaných v 1., 2.rade, z ktorého vyplýva, že v čase uzatvárania predmetnej úverovej zmluvy už voči týmto boli vedené exekučné konania, teda bola „oslabená“ ich bonita, ktorú skutočnosť bol žalobca povinný skúmať v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch. Navrhla, aby súd vyhovel žalobe tak, že na zaplatenie žalovanej sumy by zaviazal žalovaných v 1. a v 2.rade a voči nej by žalobu zamietol a rovnako žalovaných v 1., v 2. rade by zaviazal na náhradu trov konania žalobcovi ako aj jej, teda žalovanej v 3.rade.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami - úverovou zmluvou číslo 29229554/7930, Prílohou č. 1, Prílohou č. 2 - súhrnným prehľadom lehôt a podmienok splácania úrokov, Ručiteľskou listinou č. 1, Všeobecnými obchodnými podmienkami pre stavebné sporenie FLEXIBIL, žalobnými upomienkami, žiadosťami o okamžité splatenie úveru, výpoveďami žalovaných, vyjadreniami predloženými žalobcom a žalovanou v 3. rade, spisom Okresného súdu Prešov a zistil nasledovný skutkový stav.

6. Žalovaný v 1. rade uviedol, že v čase, keď si brali úver, tak pracoval, potom však peniaze neboli, tak sa prestalo splácať, ani toho času úver nesplácajú. Zamestnanie nemá, majú aj ďalšie záväzky voči iným spoločnostiam. V čase, keď si brali tieto úvery, tak zarábali tých 700 - 800 eur mesačne.

7. Žalovaná v 2. rade uviedla, že kontaktovala žalobcu, chcela, aby im povolili splátkový kalendár, no žalobca žiadal, aby uhrádzali v sume po 250,- eur mesačne, čo však nie je v ich možnostiach, nakoľko jej príjem je 280,- eur. Predtým tých 113 eur, keď mali peniaze, tak splácali, koľko však bolo uhradené nevedela uviesť. Čo sa týka mediácie, túto odmietli z dôvodu, že mediátorka žiadala len za konzultáciu 100 eur, čo v ich situácii nie je možné. Čo sa týka ich terajších pomerov tak ich príjem tvorí len 280,- eur. Manžel sem tam niečo na brigáde zarobí, to je do tých 20 - 30 eur. Zabezpečujú starostlivosť ešte jednej maloletej dcéry vo veku 14 rokov, dvaja synovia sú už dospelí. Čo sa týka výdavkov, 150 eur majú náklady na bývanie, aj to uhrádzajú vždy pozadu. Z ďalších záväzkov uviedla, že z Quatra majú pôžičku, kde by mali platiť po 130 eur mesačne. Čo sa týka ohľadom skutočnosti zmeny ručiteľa u žalovanej v 3.rade, tak takáto žiadosť bola žalobcovi doručená, bola však zamietnutá. Dávky v hmotnej núdzi nepoberajú.

8. Žalovaná v 3.rade uviedla k okolnostiam poskytnutia úveru, že išla ručiť, nakoľko v tom čase ju žalovaná v 2. rade oslovila, že potrebuje cca 5.600 eur. Žalovaná v 2.rade bola v tom čase nezamestnaná. Žalovaný v 1. rade potreboval zmeniť daňové priznanie a vyplatiť daň. Nie je pravda, že by jej žalovaná v 2. rade v tom čase bola niečo dlžná. Dlžní sa stali až potom jej svatke, ktorá im požičala peniaze na úhradu dane pre žalovaného v 1.rade. Čo sa týka finančnej situácie tak nevedela o tom, že by žalovaní mali nejaké iné záväzky. Povedali jej, že sú bez záväzkov. Taktiež v tom čase

sa poskytovali úvery alebo hypotéky len okolo 10.000 eur, tak preto zvažovali takú sumu, nakoľko žalovaná v 1.rade povedala, že potrebuje ešte vykryť aj nejaké iné svoje potreby. Čo sa týka peňazí na vyrovnanie dane, tak táto bola poskytnutá alebo zabezpečená na základe zmluvy o pôžičke, ktorú uzatvorili žalovaní v 1. a 2. rade s pani C. a vlastne na základe toho jej potom mali vrátiť 1.200 eur z tej prvej poskytnutej sumy, nakoľko tie finančné prostriedky, ktoré pani C. poskytla, boli z účtu jej syna. S jeho súhlasom síce s nimi disponovala, ale bolo to podmienené časovou rezervou alebo časovým okamihom vrátenia do tých dvoch týždňov. Po tom, čo žalovaným bola poskytnutá prvá suma okolo 8.000 eur, tak títo pani C. peniaze nevracali, táto kontaktovala aj ju, nakoľko žalovaných 1., 2. veľmi nepoznala, keďže už poskytnutie úveru bolo viac menej hotové, tak nakoniec si ona požičala od jednej známej peniaze a tých 1.200 eur pani C. vrátila za žalovaných v 1. a 2. rade, existuje o tom aj doklad na tej zmluve o pôžičke, že tieto finančné prostriedky 1.200 eur boli pani C. vrátené. Ten úver sa dosť dlho ťahal, nakoľko stále bolo niečo potrebné. Ona aj viackrát zvažovala, či bude ručiť alebo nie, no žalovaná v 1. rade ju vždycky prosila, nech im pomôže. Keďže však potrebovala vrátiť aj peniaze, tej známej, ktorá jej požičala peniaze, aby uhradila za žalovaných sumu z pôžičky v prospech pani C., tak nakoniec si sama zobrala v E., kde mala v tom čase vedený účet, úver 2.000 eur a vlastne takto vrátila aj potom tie peniaze tej svojej známej. V tom čase ešte ona žalobcu nekontaktovala, nakoľko sa domnievala, že to ani nie je možné. Žalovaná v 2.rade jej stále hovorila, že peniaze ešte neboli vyplatené. Potom však niekedy asi v októbri jej žalovaná v 2.rade oznámila, že už jej prišiel poukaz, ale na pošte v Bystrom, že nemajú takú finančnú hotovosť, tak jej nemôžu byť vyplatené. Vlastne bolo to koncom septembra. Potom však stretla jednu pracovníčku z pošty, ktorá povedala, že nemal by byť problém s vyplatením. Napriek tomu žalovaná v 2.rade zavolať, že peniaze nemôžu byť vyplatené, čiže stále bola v tom, že peniaze vyplatené ešte neboli. Potom 7.10.2011 jej žalovaná v 2.rade telefonovala, že peniaze nestihla vybrať na pošte, že pošta poobede už bola zatvorená. Celé to smerovalo k tomu, že neskôr sa dozvedela, že peniaze boli žalovaným 1. a 2. vyplatené ešte mesiac predtým, teda dňa 16.9.2011. Žalovaní 1. a 2. uvažovali aj o tom, že po novom roku si ich synovia založia živnosť a že došlo by k zmene jej ako ručiteľa. K tomu však nedošlo a naďalej vlastne zostala ako ručiteľka. Potom ešte mala ďalšie starosti v rodine, nakoľko zabezpečovala dcéru stužkovú, svadbu mali naplánovanú v rodine. Taktiež potrebovala finančné prostriedky ohľadom zabezpečenia bývania, nakoľko má brata, ktorý má amputáciu dolných končatín. Napriek tomu jej peniaze žalovanými 1., 2., tie čo si ona požičala z banky, aby im pomohla pri tom vybavovaní úveru, vrátené neboli. Tie jej boli potom poukázané až niekedy vo februári, keď bol žalovaným 1., 2. vyplatený zostatok úveru. O tom, že žalovaní nezačali vôbec splácať, sa dozvedela niekedy v novembri, vtedy jej poslal žalobca nejaký list, keďže ho neprevzala, potom tam zavolať a vtedy sa dozvedela, že žalovaní úver nesplácajú. Bolo to v novembri 2011. Žiadosť o zmenu ručiteľa bola podaná až v roku 2013 po tom, čo už všetci boli v registri dlžníkov. Čo sa týka informácie o zostatku dlhu alebo splácanie tak ona priebežne volala, potom si vyžiadavala správu ohľadom mediácie a taktiež potom kontaktovala právne oddelenie žalobcu, kde jej bolo povedané, že vlastne nie je žiadna iná možnosť len, že to bude musieť splácať, preto mala záujem o nejaký splátkový kalendár. Pýtala sa vlastne, aký bude postup, čo vlastne bude nasledovať v súvislosti s touto pohľadávkou.

9. V písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 27.08.2015 žalobca uviedol, že finančné prostriedky v celkovej výške 10.000 eur boli poukázané zo strany žalobcu dňa 16.09.2011 šekovou poukázkou O. K., Q..A.. vo výške 7.998,50 eur a to na základe písomnej požiadavky žalovaných v 1. a v 2.rade na čerpanie finančných prostriedkov, ku ktorým boli pripojené doklady preukazujúce účel použitia požadovaných finančných prostriedkov v zmysle Všeobecných obchodných podmienok pre stavebné sporenie (ďalej len „VOP“), a dňa 15.02.2012 vo výške 2.001,50 eur prevodom na bežný účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený v E. K., Q..A.. a to na základe písomnej požiadavky žalovaných v 1. a v 2.rade na čerpanie finančných prostriedkov, ku ktorým boli pripojené doklady preukazujúce účel použitia požadovaných finančných prostriedkov v zmysle VOP, pričom táto skutočnosť bola žalovaným oznámená listom označeným ako „Oznámenie o výplate“ zo dňa 16.09.2011 a 15.02.2012. Podpisom zmluvy sa žalovaní v 1. a žalovaná v 2.rade zaviazali splácať poskytnuté peňažné prostriedky mesačnými splátkami, pričom v súlade s čl. II bod 5 zmluvy je splátka splatná vždy prvý deň kalendárneho mesiaca a považuje sa za včas zaplatenú, ak je pripísaná na úverový účet najneskôr do 16. dňa v príslušnom mesiaci, pričom začiatok splácania bol v súlade s čl. II bod 2 určený na 01.10.2011, čo bolo žalovanému v 1.rade a žalovanej v 2.rade oznámené listom zo dňa 20.09.2011 označeným ako „Začiatok splácania úveru.“ Žalovaným v 1. a v 2.rade bol zo strany žalobcu poskytnutý tzv. medziúver. Medziúver predstavuje štandardný úver, ktorý slúži na preklopenie obdobia do pridelenia cieľovej sumy a vzniku nároku na stavebný úver v zmysle zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších právnych predpisov, t.j. umožní klientovi aj napriek skutočnosti, že nespĺnili dohodnuté podmienky pre získanie

stavebného úveru (určitej povinnej doby sporenia, prepočítavacích období, získania hodnotiaceho čísla....) získať finančné prostriedky na vyriešenie bytovej otázky, resp. zlepšenie svojho bývania. Zo strany žalovaných v 1., 2. a v 3. rade došlo v priebehu roku 2013 k porušeniu zmluvných povinností a to povinnosti splácať predmetný úver riadne a včas stanovenými mesačnými splátkami, pričom žalovaní ani napriek opakovaným upozorneniam vzniknutý nedoplatok na riadnych splátkach neuhradili. Žalovaní v 1., v 2. a v 3. rade splácali poskytnutý úver do novembra 2013, kedy zaplatili poslednú splátku dňa 05.11.2013. Žalobca v súlade s čl. V. bod 3 Zmluvy a zároveň v súlade s § 11 ods. 2 VOP požiadala dňom 25.03.2014 o okamžité splatenie úveru v celkovej výške 10.410,24 eur a zároveň zvýšil úrokovú sadzbu o 5,00 % ročne nad pôvodne dohodnutú úrokovú sadzbu a zahájil súdne vymáhanie svojej pohľadávky. Po termíne o okamžité splatenie celého zostatku úveru došlo zo strany žalovaných k čiastočnej úhrade dlžnej sumy a to dňa 15.04.2014 vo výške 427 eur a bola započítaná na úhradu riadneho úroku vo výške 7,49 % ročne z istiny odo dňa 25.03.2014 do 15.04.2014, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z istiny odo dňa 25.03.2014 do 15.04.2014 a na úhradu samotnej istiny, ktorá sa znížila o 351,15 eur, t.j. na istinu v sume 10.059,09 eur.

10. Prílohou bol výpis z medziúverového účtu ku dňu 20.8.2015 ako aj požiadavka na čerpanie finančných prostriedkov zo dňa 19.7.2011, ktorou žalovaní v 1. a 2. rade požiadali o vyplatenie 80% medziúveru, teda sumy 8.000 eur a to v hotovosti šekovou poukážkou ako aj požiadavka na čerpanie zostatku sumy 2.001,50 eur na v požiadavke uvedený bankový účet, pričom v časti príjemca platby, ktorý sa uvádzal len v prípade, že to nie je stavebný sporiteľ, bola uvedená žalovaná v 3. rade.

11. Z oznámenia o výplate zo dňa 16.9.2011 adresovaného žalovaným v 1. a 2. rade vyplýva, že týmto bolo žalobcom oznámené, že výplata sumy 7.998,50 eur bude realizovaná šekovou poukážkou O. K., Q..A... Z oznámenia o výplate zo dňa 15.2.2012 zasa vyplýva, že suma 2.001,50 eur bola realizovaná bezhotovostným prevodom v prospech účtu uvedeného v oznámení. Listom označeným ako začiatok splácania úveru žalobca žalovaným v 1. a 2. rade oznámil, že s účinnosťou od 1.10.2011 sú povinní uhrádzať mesačne sumu 113 eur.

12. Z výpisu z účtu - medziúverového účtu súd zasa zistil, že v roku 2014 žalobca účtoval žalovaným poplatky spolu v sume 40 eur a to dvakrát po 20 eur za upomienku, v roku 2013 spolu zaúčtovaná suma za poplatky predstavovala 215,66 eur a to aj jedenkrát poplatok za upomienku v sume 10 eur, trikrát poplatok za upomienku v sume po 24,90 eur, jedenkrát poplatok za upomienku v sume 15 eur, dvakrát po 3,30 eur a dvakrát po 20 eur a poplatok za vedenie účtu v sume 42 eur a zostatok k 31.12.2013 predstavoval sumu 10.601,95 eur. Za rok 2012 suma zúčtovaných poplatkov predstavovala sumu 161,50 eur, podľa výpisu sa jednalo aj o poplatok za vedenie účtu 42 eur, za upomienku po 3,30 eur dvakrát, štyrikrát poplatok za upomienku po 24,90 eur, pričom zostatok úveru predstavoval sumu 10.361,14 eur a v roku 2011 jedenkrát poplatok za vedenie účtu v sume 31,50 eur a jedenkrát poplatok za upomienku v sume 3,30 eur a 24,90 eur a iné poplatky za spracovanie v sume 1,50 eur, teda spolu v sume 61,20 eur.

13. Žalobca vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 01.10.2015 uviedol, že trvá na podanej žalobe, ako aj tvrdeniach, skutočnostiach a právnej argumentácii uvedenej v podaniach. Zároveň dodal, že všetky splátky od poskytnutia úveru sú zaznamenané v predložených výpisoch účtu a že má za to, že žalovaná v 3. rade si bola v plnej miere vedomá svojho záväzku voči žalobcovi ako aj toho, čo je podstatou ručiteľského záväzku. Zároveň uviedol, že dňa 04.08.2014 žalovaná v 3. rade sama telefonicky kontaktovala žalobcu s tým, že by mala záujem o splatenie dlhu, resp. záujem o splátkový kalendár, ale nevie ako má postupovať. Z uvedeného mal žalobca za to, že žalovaná v 3. rade si bola riadne vedomá svojho záväzku voči žalobcovi, ktorý vznikol titulom podpísania Ručiteľskej listiny č. 1. Žalovaná v 3. rade nepopierala podpísanie Ručiteľskej listiny č. 1 zo dňa 19.08.2011. Žalobca má za to, že skutočnosť, že zo strany žalovaného v 1. a v 2. rade nedochádza k riadnemu splácaniu záväzkov, nie je dôvodom na zamietnutie žaloby voči žalovanej v 3. rade.

14. V písomnom podaní doručenom súdu dňa 19.10.2015 žalovaná v 3. rade uviedla, že žalobca vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 01.10.2015 neuvádza pravdivo skutočnosť v tom, že by ho telefonicky dňa 04.08.2014 kontaktovala s tým, že by mala záujem o splatenie dlhu, resp. záujem o splátkový kalendár. Dňa 04.08.2014 v telefonickom rozhovore požiadala len o oznámenie aktuálneho zostatku dlhu za účelom prípravy mediáčnej zmluvy riešenia úveru s dlžníkmi prostredníctvom mediácie. Ďalej uviedla, že pri podpise Ručiteľskej listiny č. 1 zo dňa 19.08.2011 nevedela o iných finančných

záväzkoch žalovaných v 1. a v 2. rade, pretože tieto boli z ich strany zatajené, preto má za to, že návrh žalobcu zo dňa 29.01.2015 voči nej je nedôvodný.

15. Právna zástupkyňa žalovanej v 3. rade poukázala na to, že navrhujú, aby súd zväžil alebo posúdil ako predbežnú otázku zmluvu v rozsahu ručiteľského záväzku žalovanou v 3. rade. Predložila súdu výpis listu vlastníctva ohľadom žalovaných v 1. a 2. rade, z ktorého vyplýva, že v čase uzatvárania predmetnej úverovej zmluvy už voči žalovaným v 1. a v 2. rade boli vedené exekučné konania, teda bola „oslabená“ ich bonita, ktorú skutočnosť bol žalobca povinný skúmať v zmysle zákona alebo príslušných ustanovení Zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch.

16. Právny zástupca žalobcu poukázal na to, že čo sa týka predmetného trestného konania, nebola žiadna taká okolnosť, ktorá by bola dôležitá alebo by bola predmetom resp. skutočnosťou dôležitou pre uzatvorenie úverovej zmluvy, z ktorej si žalobca uplatňuje nárok. Čo sa týka námietok žalovanej v 3. rade tieto považujú za všeobecne formulované, nakoľko aj v odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania bola argumentácia v tom zmysle, že sa má jednať o relatívnu neplatnosť v zmysle § 49a Občianskeho zákonníka zo strany žalovanej v 3. rade, avšak tam namietajú, že nedošlo k riadnemu dovolaniu sa tejto relatívnej neplatnosti, ktorá podlieha trojročnej premičacej dobe. Čo sa týka záveru trestného konania, je nesporné na základe právoplatného rozsudku trestného súdu, že žalovaná v 2. rade spáchala trestný čin, avšak žaloba nebola podaná, respektíve nároky uplatnené žalobou, nie sú odôvodňované tou skutkovou okolnosťou, že došlo ku spáchaniu trestného činu, ktorým bola žalobcovi spôsobená škoda, ale sú uplatňované na základe zmluvy o úvere a neplnenia ustanovení zmluvy, na základe ktorých potom došlo ku zosplatneniu úveru a vzniku pohľadávky, ktorá je uplatnená žalobou. To, že zároveň došlo ku spáchaniu trestného činu, postavenie týchto strán konania navzájom nemení.

17. Právny zástupca žalovanej v 3. rade v podaní zo dňa 09.07.2018 uviedol, že konanie žalovaných v 1. a v 2. rade považuje v celom rozsahu za účelové a neopodstatnené, za také, ktoré sa prieči dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Majú za to, že žalovaná v 2. rade spáchala trestný čin úverového podvodu, je evidentné, že žalovanú v 3. rade žalovaní v 1. a v 2. rade uviedli do omylu rovnako ako žalobcu s ohľadom na § 49a Občianskeho zákonníka. Keďže žalovaní v 1. a v 2. rade uviedli žalovanú v 3. rade úmyselne do omylu za účelom získania majetkového prospechu, je podľa právneho zástupcu žalovanej v 3. rade zrejme, že takýto úkon je nutné považovať za neplatný.

18. Žalobca vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 02.10.2018 uviedol, že protiprávny stav vyvolali žalovaní svojím nezodpovedným správaním, ktorého prirodzeným následkom je sankcia. Žalobca bol preto nútený po opakovaných pokusoch o vysporiadanie úverovej pohľadávky dohodou, žiadať o okamžité splatenie celého úveru listom zo dňa 25.03.2014 v súlade s úverovou zmluvou. Žiadosťou o okamžité splatenie úveru nedochádza k zániku (predčasnému ukončeniu) zmluvy. Žalovaní naďalej užívajú poskytnuté finančné prostriedky a žalobca nimi fakticky nedisponuje, preto nie je dôvod na nepriznanie zmluvne dohodnutých úrokov.

19. V priebehu konania žalovaná v 2. rade predložila súdu Rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 2T/223/2012 s tým, že uviedla, že chce poukázať na to, že v tejto veci bola obžalovaná A. U. uznaná za vinnú. K predloženému rozsudku uviedla, že tento predkladá na preukázanie za tým účelom, že žalovaná v 3. rade mala vedomosť o tom, že sa vedie konanie ohľadom spoločnosti Provident, kde vtedy sa jej žalovaná v 3. rade sama ponúkla, že jej poskytne pomoc s tým, že jej pomôže vybaviť pôžičku u žalobcu, keď potrebuje peniaze a teda žalovaná v 3. rade vedela o tom, mala vedomosť, že peniaze z úveru poskytnutého žalobcom nepôjdu na to čo bolo uvedené v zmluve a teda na bývanie, ale že ona ich môže poskytnúť na to, čo bude potrebovať. A taktiež žalovanej v 3. rade v tom čase dlhovali istú sumu peňazí a teda to malo byť tak, že z tých peňazí by sa jej vrátila suma 2000 eur. Preto nie je ani pravdou to čo tvrdí žalovaná v 3. rade, že ona dala pokyn na to, aby peniaze z úveru boli poslané, resp. časť žalovanej v 3. rade, nakoľko sama žalovaná zavolať žalobcovi a požiadala, aby časť peňazí bola vyplatená na jej účet s tým, že tam bolo potrebné poskytnúť na to, aby bola časť peňazí poskytnutá na účet žalovanej v 3. rade, nejakú informáciu alebo heslo.

20. Ku skutočnostiam uvedeným žalovanou v 2. rade právna zástupkyňa žalovanej v 3. rade uviedla, že v celom rozsahu nesúhlasia s týmto vyjadrením. Predmetný rozsudok nesúvisí s týmto konaním ako ani s konaním vedeným na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 5T/45/2016. Pokiaľ sa týka vyplatenej sumy

2000 eur, skutočnosti ohľadom jej vyplatenia, ak súd považuje túto skutočnosť za potrebnú objasniť, poukazujú na výsluch v konaní 5T/45/2016 svedka M. Č..

21. V záverečnom návrhu právny zástupca žalobcu uviedol, že majú za to, že doposiaľ vykonaným dokazovaním nebol spochybnený uplatnený nárok žalobcu, pokiaľ sa týka žalovaných v 1. a 2. rade, tento nárok, čo sa týka istiny, v priebehu konania opakovane uznali. Čo sa týka príslušenstva uplatnenej istiny, žalobca sa podrobne vyjadril svojim ostatným písomným vyjadrením, teda zostáva na úvahe súdu posúdenie možností a dôvodností priznania úrokov z omeškania popri zmluvne dohodnutých úrokoch, čo podľa ich názoru možné je a je v súlade s uzavretou zmluvou ako aj s príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka. Pokiaľ sa týka obrany žalovanej v 3. rade, podľa ich názoru, jej ručiteľské vyhlásenie je, teda bolo perfektné a žiadnym spôsobom nebola táto jeho perfektnosť spochybnená. Majú za to, že tie výhrady, resp. námietky, ktoré aj v poslednom svojom vyjadrení žalovaná v 3. rade uvádza, smerujú skôr k relatívnej neplatnosti, ktorú samotná žalovaná v 3. rade aj označuje podľa §49a Občianskeho zákonníka, pričom ale uplatnenie tejto relatívnej neplatnosti právneho úkonu podlieha premlčaniu v trojročnej lehote, teda podľa názoru žalobcu, aj ak by bolo možné uvažovať v tomto smere, tak nebola táto námietka uplatnená voči žalovaným v 1. a 2. rade v lehote. Samotné trestné odsúdenie resp. trestný postih žalovanej v 2. rade nemá za následok absolútnu neplatnosť ručiteľského záväzku, teda ručiteľského vyhlásenia a teda záväzku žalovanej v 3. rade voči žalobcovi, čo je osobitný právny vzťah, pretože aj v zmysle judikatúry, prípadné trestné konanie účastníka právneho vzťahu jednak vyvoláva následky len v rámci daného právneho vzťahu, teda voči poškodenému a jednak nespôsobuje absolútnu neplatnosť daného právneho úkonu, ktorý bol súčasťou skutku prípadného trestného činu, ale ide o neplatnosť „len relatívnu“, ktorej je potrebné sa dovolať v lehote troch rokov.

22. Právna zástupkyňa žalovanej v 3. rade v záverečnom návrhu uviedla, že v celom rozsahu sa pridriava svojich doterajších písomných a ústnych vyjadrení. Navrhla, aby teda v tejto veci bolo rozhodnuté v zmysle ich vyjadrenia zo dňa 05.10.2018 s tým, že majú za to, že zo strany žalovanej v 2. rade došlo k podstate, k pohnútke vlastne, aby ten právny úkon urobila vlastne neplatným, čo sa týka ručiteľského vyhlásenia.

23. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 5T/45/2016 zo dňa 03.06.2016 súd schválil dohodu o vine a treste uzavretú medzi žalovanou v 2. Rade ako obvinenou a prokurátor a žalovaná v 2. rade bola uznaná vinnou zo spáchania zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, za čo jej bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 roky, výkon ktorého súd podmienene odložil pri stanovení skúšobnej doby v trvaní 5 rokov.

24. Žalobca ako stavebná sporiteľňa a žalovaný v 1. rade a žalovaná v 2. rade ako poberatelia úveru uzavreli dňa 17.08.2011 úverovú zmluvu k číslu stavebného sporenia XXXXXXXX/XXXX (ďalej len „úverová zmluva“). V zmysle čl. I zmluvy stavebná sporiteľňa poskytla na základe žiadosti poberateľa úveru z uvedenej zmluvy o stavebnom sporení medziúver v sume 10.000 eur pri úrokovej sadzbe 7,49 % ročne. Podľa bodu 2. stavebná sporiteľňa poskytla medziúver na preklopenie obdobia do pridelenia stavebného úveru. Žalovaní v 1. a v 2.rade sa zaviazali použiť finančné prostriedky medziúveru výhradne na niektorý z účelov uvedený v § 1 ods. 2 VOP, konkrétne na rekonštrukciu nehnuteľnosti. Podľa čl. II. bod 1. vyplatená časť medziúveru je úročená dňom vyplatenia.

25. Podľa čl. II. bod 3. úverovej zmluvy klient sa zaväzuje počas celej doby splácania medziúveru realizovať mesačne platbu vo výške 0,62 % z cieľovej sumy na medziúverový účet na úhradu úrokov z poskytnutého medziúveru. Predpokladaná dĺžka trvania medziúveru je maximálne 73 mesiacov a končí pridelením stavebného úveru. V čase uzatvorenia úverovej zmluvy bola predpokladaná doba pridelenia stanovená na deň 01.10.2017.

26. V zmysle čl. II. bod 5. úverovej zmluvy splátka je splatná vždy prvý deň príslušného mesiaca, pričom musí byť uhradená v prospech stavebnej sporiteľne a pripísaná na účte klienta do 16. dňa príslušného mesiaca.

27. Podľa čl. III. zmluvy - zabezpečenie návratnosti úveru, návratnosť medziúveru a následne stavebného úveru vrátane príslušenstva k úverovej zmluve je zabezpečené ručením ručiteľom, ktorým je žalovaná v 3. rade a vinkuláciou poisťovného plnenia z poisťovnej zmluvy. Ak zo závažných dôvodov dôjde k zániku poisťovnej zmluvy, poisťovné plnenie z ktorej je vinkulované v prospech stavebnej sporiteľne, je

poberateľ úveru povinný najneskôr do 15 dní oznámiť túto skutočnosť stavebnej sporiteľni a predložiť novú poisťnú zmluvu s požadovanými parametrami.

28. Podľa čl. IV. bod 1. Zmluvy prostriedky medziúveru budú vyplatené po úhrade poplatku za schválenie žiadosti o medziúver a po predložení príslušných dokladov.

29. Ak je poberateľ úveru v omeškaní so zaplatením ktorejkoľvek splátky medziúveru alebo stavebného úveru podľa čl. II. ods. 3, resp. ods. 4 alebo V. tejto zmluvy má stavebná sporiteľňa právo úročiť nedoplatok, dodatočnou úrokovou sadzbou 25 % p.a. s okamžitou splatnosťou. Upomienky na zaplatenie omeškaných splátok sú spolplatnené v zmysle platného Sadzobníka poplatkov pre fyzické osoby. (čl. V. bod 1. úverovej zmluvy).

30. V zmysle čl. V. bodu 3 zmluvy, ak poberateľ úveru nezaplatí niektorú zo splátok na základe upomienky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, je stavebná sporiteľňa oprávnená požadovať okamžité splatenie úveru.

31. V prípade žiadosti o okamžité splatenie úveru stavebná sporiteľňa zúčtuje dlžnú sumu s nasporenou sumou podľa čl. III bod 1 ku dňu žiadosti o okamžité splatenie. Súčasne sa zvyšuje platná úroková sadzba zostatku úveru o 5 % ročne nad pôvodne dohodnutú úrokovú sadzbu od dátumu žiadosti o okamžité splatenie. Žiadosť o okamžité splatenie úveru je spolplatnená v zmysle platného sadzobníka poplatkov. Pokiaľ nie je možné vzniknutý spor riešiť mimosúdnou cestou, je stavebná sporiteľňa oprávnená vymáhať zostatok úveru. (čl. V bod 5. zmluvy)

32. Poberateľ úveru sa zaväzuje splatiť celý zostatok úveru aj s príslušenstvom na základe výzvy stavebnej sporiteľne. Poberateľ úveru sa rovnako zaväzuje uhradiť stavebnej sporiteľni aj zmluvnú pokutu, preukázateľne vynaloženú províziu a náklady za výkon činnosti, ktoré smerujú k vymáhaniu pohľadávky najviac však vo výške 30 % zo sumy vymoženej osobou, ktorú stavebná sporiteľňa poverila vymáhaním pohľadávky (čl. V bod 6. zmluvy).

33. Podľa čl. VII. bod 4. a bod 5. zmluvy, ročná percentuálna miera nákladov pre fázu medziúveru je 8,40 % a pre fázu stavebného úveru je 7,48 %. Celková čiastka, ktorú musí poberateľ úveru zaplatiť je 16.273,03 eur.

34. Celková doba trvania zmluvy o úvere je 153 mesiacov. Výška, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov počas trvania medziúveru a výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov počas trvania stavebného úveru (v čase uzatvorenia zmluvy) je uvedené v prílohe č. 1, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť tejto zmluvy (čl. VII. bod 7 zmluvy).

35. V zmysle § 1 Všeobecných obchodných podmienok pre stavebné sporenie FLEXIBIL (ďalej len „VOP“) účelom zmluvy o stavebnom sporení je na základe plánovaného sporenia získať pridelenie cieľovej sumy a nárok na stavebný úver za podmienok uvedených v týchto Všeobecných obchodných podmienkach.

36. Podľa § 2 VOP stavebným sporiteľom môže byť:

- a) fyzická osoba, ktorá uzatvorí so stavebnou sporiteľňou zmluvu o stavebnom sporení alebo v prospech ktorej je uzatvorená zmluva o stavebnom sporení (ďalej len „fyzická osoba“),
- b) spoločenstvo vlastníkov bytov zriadené podľa osobitného predpisu, ktoré uzatvorí so stavebnou sporiteľňou zmluvu o stavebnom sporení alebo v prospech ktorého je uzatvorená zmluva o stavebnom sporení (ďalej len „SVB“),
- c) iná právnická osoba, ako je uvedená v písmene b), ktorá uzatvorí so stavebnou sporiteľňou zmluvu o stavebnom sporení alebo v prospech ktorej je uzatvorená zmluva o stavebnom sporení. (ďalej len „právnická osoba“).

37. V zmysle § 4 VOP, stavebný sporiteľ je povinný zaplatiť poplatok za uzavretie zmluvy o stavebnom sporení v zmysle sadzobníka poplatkov a to do 90 dní od doručenia návrhu zmluvy o stavebnom sporení do ústredia stavebnej sporiteľne.

38. Podľa § 7 bod 6 VOP stavebná sporiteľňa môže vypovedať zmluvu o stavebnom sporení, ak stavebný sporiteľ neplatí minimálne vklady resp. poplatky účtované v zmysle sadzobníka poplatkov a napriek písomnému upozorneniu neuhradí nedoplatok do 2 mesiacov.

39. V zmysle § 9 bod 6 VOP počas trvania medziúveru vedie stavebná sporiteľňa poberateľovi medziúveru súbežne dva účty: sporiteľský účet a medziúverový účet. Na sporiteľskom účte je vedená nasporená suma znížená o príslušné poplatky, ktorá je až do pridelenia úročená v prospech stavebného sporiteľa. Na medziúverovom účte sú vedené výplaty medziúveru, úroky z medziúveru, poistné a poplatky. Pridelením dôjde automaticky k transformácii medziúveru na stavebný úver. Transformácia spôsobí zrušenie sporiteľského a medziúverového účtu a otvorenie úverového účtu, pričom časť medziúveru je automaticky splatená nasporenou sumou zo sporiteľského účtu.

40. Podľa § 10 bod 1 VOP, stavebný úver sa štandardne úročí 5%-nou ročnou úrokovou sadzbou resp. inou úrokovou sadzbou zvolenou stavebným sporiteľom podľa §8 ods. 10. Medziúver sa úročí ročnou úrokovou sadzbou, ktorú stanovuje stavebná sporiteľňa. Stavebná sporiteľňa je oprávnená meniť ročnú úrokovú sadzbu medziúveru, pričom zmenená ročná úroková sadzba je platná pre medziúvery schválené po jej zverejnení. Úroky sa vypočítavajú pri každej zmene zostatku úverového, resp. medziúverového účtu a ku celkovému zostatku účtu sa pripisujú ku koncu každého kalendárneho štvrtroka.

41. Splátka stavebného úveru resp. medziúveru je splatná vždy prvý deň príslušného kalendárneho mesiaca. Ak splátka nie je uhradená v prospech stavebnej sporiteľne a pripísaná na účet stavebného sporiteľa do 16. dňa príslušného mesiaca, nedoplatok sa úročí dodatočnou ročnou úrokovou sadzbou 25% s okamžitou splatnosťou. V prípade, že podľa §11 ods. 2 stavebná sporiteľňa požaduje okamžité splatenie poskytnutého stavebného úveru resp. medziúveru, zvyšuje sa platná úroková sadzba (§10 ods. 1) za dobu oneskorenia pre celý zostatok úveru o 5% p.a. nad pôvodne dohodnutú úrokovú sadzbu (§ 10 bod 3 VOP).

42. V prípade ak sa stavebný úver resp. medziúver považuje súčasne za spotrebiteľský úver má poberateľ úveru právo kedykoľvek počas doby trvania úverového vzťahu spotrebiteľský úver, úplne alebo čiastočne splatiť pred dohodnutou dobou splatnosti. V takomto prípade je poberateľ úveru povinný uhradiť stavebnej sporiteľni úrok a náklady vzniknuté za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru, do jeho splatenia (§ 10 bod 9 VOP).

43. V zmysle § 11 bod 2 VOP Stavebná sporiteľňa môže vypovedať úverovú zmluvu a požadovať okamžité splatenie stavebného úveru, resp. medziúveru najmä ak:

- a) stavebný sporiteľ - poberateľ úveru resp. medziúveru v určených termínoch mešká so zaplatením dvoch splátok alebo nezaplatí niektorú zo splátok na základe upomienky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace v zmysle Obchodného zákonníka,
- b) hodnota predmetu záložného práva alebo iných istôt sa natoľko zníži resp. stratí hodnotu, že pre stavebnú sporiteľňu sa spochybní záruka za stavebný úver resp. medziúver a stavebný sporiteľ - poberateľ úveru napriek vyzvaniu neposkytne ďalšie záruky v priebehu lehoty, ktorú mu určí stavebná sporiteľňa s ohľadom na svoje istiace záujmy,
- c) celý predmet záložného práva alebo jeho časť sa odpredá bez písomného súhlasu stavebnej sporiteľne alebo sa zmení jeho užívanie,
- d) stavebný sporiteľ - poberateľ stavebného úveru resp. medziúveru, spoludlžník alebo ručiteľ zastaví svoje splátky, na majetok niektorej z týchto osôb alebo na majetok záložcu sa navrhne začatie konkurzného konania alebo sa začne výkon rozhodnutia o exekúcii na hnutel'ny alebo nehnuteľný majetok,
- e) na poskytnutie stavebného úveru resp. medziúveru boli predložené údaje, ktoré sú neúplné alebo nezodpovedajú skutočnosti,
- f) stavebný sporiteľ- poberateľ stavebného úveru, resp. medziúveru neplní včas povinné splátky poistenia alebo poistenie vypovie,
- g) zomrie jedna z osôb určených v ods. 2 písm. d.) a splácanie stavebného úveru, resp. medziúveru ostatnými osobami z ods. 2 písm. d.) alebo dedičmi- stavebného sporiteľa poberateľa úveru nie je zabezpečené,
- h) stavebný úver, resp. medziúver sa použije na iný účel, než ktorý je vymedzený v §1 resp. dohodnutý v úverovej zmluve,

i) ak stavebný sporiteľ - poberateľ stavebného úveru resp. medziúveru - právnická osoba v zmysle §2 ods. 1 písm. c.), poruší povinnosť podľa §11 ods. 6.

j) stavebný sporiteľ- poberateľ stavebného úveru, resp. medziúveru nedodrží ostatné záväzky vyplývajúce zo Všeobecných obchodných podmienok alebo nedodrží dohodnuté záväzky vyplývajúce z úverovej zmluvy.

44. V zmysle § 13 VOP náklady spojené s realizáciou zmluvy o stavebnom sporení, ako napr. notárske a súdne trovy, náklady na posudky, odhady a stavebné kontroly uhrádza stavebný sporiteľ. Tieto poplatky môže stavebná sporiteľňa paušalizovať. Stavebná sporiteľňa účtuje ročný poplatok za vedenie sporiteľského, úverového a medziúverového účtu vo výške stanovenej v sadzobníku poplatkov.

45. Súčasťou Zmluvy bola Príloha č. 1, kde bol určený poplatok za schválenie žiadosti o medziúver v sume 84,00 eur, poplatok za vedenie medziúverového účtu v sume 31,50 eur, výška mesačnej splátky medziúveru 62,00 eur a počet splátok 73 pričom splátka bola splatná vždy 1. deň príslušného mesiaca. V prípade stavebného úveru bol účtovaný poplatok za vedenie úverového účtu v sume 31,50 eur, výška mesačnej splátky stavebného úveru v sume 100 eur a počet splátok 80 pričom splátka bola splatná vždy 1. deň príslušného mesiaca.

46. Z Prílohy č. 2 vyplynul súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov.

47. Dňa 19.08.2011 došlo k podpísaniu Ručiteľskej listiny č. 1, pričom ako ručiteľ bola označená žalovaná v 3. rade, ktorá túto skutočnosť potvrdila svojim vlastnoručným podpisom, ktorý podpis bol overený Obcou Ulič. V zmysle tejto listiny žalovaná v 3. rade vyhlásila, že podľa § 546 - 550 Občianskeho zákonníka a § 303 - 312 Obchodného zákonníka ručí za úver vrátane príslušenstva poskytnutý žalobcom poberateľovi úveru - žalovaný v 1. rade s manželským partnerom - žalovaná v 2. rade vo výške 10.000 eur. V zmysle ďalších dojednaní v prípade nesplácania splátok sa ručiteľ zaväzuje na základe vyzvania žalobcu najneskôr však v deň splatnosti uhradiť úver alebo jeho časť z vlastných prostriedkov, pokiaľ ho v deň splatnosti neuhradí poberateľ úveru z vlastných prostriedkov.

48. Výzvami pred žiadosťou o okamžité splatenie úveru zo dňa 19.02.2014 žalobca oznámil žalovaným v 1. a v 2. rade, že ich úverový účet vykazuje nedoplatok v sume 248,02 eur a v záujme vysporiadania záväzkov mimosúdnou cestou ich vyzval, aby do 15.3.2014 uhradili sumu 334 eur (248,02 eur - nedoplatok, 2,73 eur - úroky z omeškania, 20 eur - poplatok za upomienku, 63,25 eur - splátka za marec 2014) a pokračovali v pravidelnom mesačnom splácaní s tým, že v prípade nerešpektovania tejto výzvy v súlade s úverovou zmluvou je oprávnený žiadať okamžité splatenie zostatku úveru. Zároveň uviedol, že od uvedeného termínu sa zvýši platná úroková sadzba pre celý zostatok úveru o 5% p.a. nad pôvodne dohodnutú úrokovú sadzbu.

49. Výzvou ručiteľovi zo dňa 19.02.2014 bolo ručiteľke oznámené, že povinný v 1. Rade a povinná v 2. Rade napriek upomienkam nezaplatili zameškané splátky v sume 248,02 eur. Termín na splatenie všetkých zameškaných splátok, poplatku za upomienku, úrokov z omeškania a splátky za marec 2014 vo výške 63,25 eur, t.j. celkom 334,00 eur je dňa 15.03.2014. V súlade s ručiteľským záväzkom bola vyzvaná k úhrade nedoplatku v stanovenom termíne a predpísanej výške a súčasne vyzvaná k pravidelnému mesačnému splácaniu riadnych splátok počnúc mesiacom apríl 2014 s tým, že v prípade nerešpektovania tejto výzvy v súlade s úverovou zmluvou je oprávnený žiadať okamžité splatenie zostatku úveru. Zároveň uviedol, že od uvedeného termínu sa zvýši platná úroková sadzba pre celý zostatok úveru o 5% p.a. nad pôvodne dohodnutú úrokovú sadzbu.

50. Dňa 25.03.2014 žalobca zaslal žalovaným žiadosť o okamžité splatenie úveru, v zmysle ktorej požiadal dňom 25.03.2014 o okamžité splatenie celého zostatku úveru v celkovej výške 10.410,24 eur. Opätovne žalobca žalovaných upozornil, že od uvedeného termínu sa zvyšuje platná úroková sadzba pre celý zostatok úveru o 5% p.a. nad pôvodne dohodnutú úrokovú sadzbu. Žalovaní si žiadosť prevzali dňa 31.03.2014, ako vyplynulo z kópii doručeníek a čo potvrdili svojim vlastnoručným podpisom.

51. Podľa ust. § 2 ods. 1 Zákona č. 310/1992 Zb., v platnom znení ku dňu uzavretia zmluvy, stavebným sporením sa rozumie

a) prijímanie vkladov od stavebných sporiteľov alebo v prospech stavebných sporiteľov,

b) poskytovanie úverov stavebným sporiteľom zo zdrojov fondu stavebného sporenia na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1 (ďalej len „stavebný úver“).

52. Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, stavebné sporenie môže vykonávať len banka, ktorej predmetom činnosti je stavebné sporenie na základe bankového povolenia udeleného podľa osobitného predpisu (ďalej len „stavebná sporiteľňa“). Na stavebnú sporiteľňu sa vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak. Označenie „stavebná sporiteľňa“ alebo jeho preklady môže používať v obchodnom mene iba stavebná sporiteľňa.

53. Podľa odseku 3 písm. d) uvedeného ustanovenia, v bankovom povolení sa môže stavebnej sporiteľni okrem vykonávania stavebného sporenia podľa odseku 1 povoliť aj vykonávanie týchto bankových činností: poskytovanie úverov zo zdrojov mimo fondu stavebného sporenia na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1.

54. Podľa ust. § 7 ods. 3 uvedeného zákona, zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať

- a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi,
- b) úrokovú sadzbu stavebného úveru,
- c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru,
- d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru,
- e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere,
- f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere.

55. V § 497 Obchodného zákonníka (účinnom v čase uzavretia zmluvy) sa uvádza, že zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

56. Podľa § 303 Obchodného zákonníka kto veriteľovi písomne vyhlási, že ho uspokojí, ak dlžník voči nemu nesplnil určitý záväzok, stáva sa dlžníkovým ručiteľom.

57. Veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia záväzku od ručiteľa len v prípade, že dlžník nesplnil svoj splatný záväzok v primeranej dobe po tom, čo ho na to veriteľ písomne vyzval. Toto vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj záväzok nesplní, najmä pri vyhlásení konkurzu (§ 306 ods. 1 Obchodného zákonníka).

58. Podľa § 546 Občianskeho zákonníka dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

59. Ako vyplýva z § 548 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 Občianskeho zákonníka ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. Ručiteľ môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník. Uznanie dlhu dlžníkom je účinné voči ručiteľovi, len keď s ním vysloví súhlas.

60. Podľa § 550 Občianskeho zákonníka ručiteľ, ktorý dlh splnil, je oprávnený požadovať od dlžníka náhradu za plnenie poskytnuté veriteľovi.

61. Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

62. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

63. Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

64. Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadza Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (§ 3 ods. 1 uvedeného nariadenia v znení účinnom k 31.1.2013).

65. Z § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka (účinnom v čase uzavretia zmluvy) vyplýva, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

66. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

67. V zmysle § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

68. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

69. Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

70. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

71. Podľa § 49a Občianskeho zákonníka právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca, a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť. Právny úkon je takisto neplatný, ak omyl táto osoba vyvolala úmyselne.

72. Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

73. Uvedený úver nie je možné posudzovať ako spotrebiteľský úver, aj keď je predmetom poskytnutie peňažných prostriedkov fyzickej osobe, pretože sa jedná o úver na bývanie v zmysle ust. § 1 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z., v znení účinnom v čase uzavretia Úverovej zmluvy, teda 05.09.2011. Predmetný vzťah súd posudzoval v zmysle príslušných ustanovení Zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení.

74. Súd však vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovanými ako spotrebiteľmi, ktorí nemohli individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

75. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

76. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemeší.

77. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

78. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

79. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Aj keď predmetná zmluva je zmluvou, ktorá vykazuje známky absolútného obchodu a je potrebné ju posúdiť podľa Obchodného zákonníka, je zároveň zmluvou spotrebiteľskou a potom normy obchodného práva sú použiteľné len vtedy, ak neodporujú úprave spotrebiteľských vzťahov podľa Občianskeho zákonníka a vykonávacích predpisov, ktoré ustanovenia majú prednosť pred aplikáciou Obchodného zákonníka. Aj napriek tomu, že úverová

zmluva je absolútny obchod a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka.

80. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

81. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi žalobcom ako stavebnou sporiteľňou a žalovanými v 1. a v 2. rade ako poberateľom úveru bola uzavretá úverová zmluva, v zmysle ktorej žalobca poskytol žalovaným úver vo výške 10.000 eur, pričom finančné prostriedky boli následne poukázané zo strany žalobcu dňa 16.09.2011 šekovou poukážkou O. K., Q..A.. vo výške 7.998,50 eur a dňa 15.02.2012 vo výške 2.001,50 eur prevodom na bankový účet. Tieto skutočnosti neboli medzi stranami sporné, žalovaní v 1. a 2. rade a v konečnom dôsledku ani žalovaná v 3. rade nikdy nespochybnila poskytnutie finančných prostriedkov žalobcom a to bez ohľadu na skutočnosti uvádzané žalovanou v 3. rade o čase, kedy ona nadobudla vedomosť o vyplatení finančných prostriedkov, resp. na aký účet a na základe predloženia akých dokladov k vyplateniu došlo. Súčasne s uzavretím zmluvy a v zmysle zmluvy bola návratnosť úveru zabezpečená mimo iných aj ručením ručiteľom a to žalovanou v 3. rade. V zmysle zmluvy sa žalovaní v 1. a 2. rade zaviazali splácať poskytnutý úver za podmienok dojednaných v zmluva a v zmysle Všeobecných obchodných podmienok, keďže však žalovaní v 1. a 2. rade svoje povinnosti ohľadom splácania úveru prestali plniť a ani napriek opakovaným upozorneniam vzniknutý nedoplatok neuhradili, žalobca požiadaval o okamžité splatenie zostatku úveru dňom 25.3.2014, na zaplatenie ktorého vyzval žalovaných v 1. a 2. rade a súčasne aj žalovanú v 3. rade ako ručiteľa.

82. Žalobca žalobou požadoval zaplatenie istiny v sume 10.059,09 eur s tým, že ku dňu, kedy požiadaval o okamžité splatenie zostatok úveru predstavoval sumu 10.410,24 eur, pričom úhradu vykonanú po tomto dátume v sume 427 eur započítal na jednotlivé ním uplatňované nároky či už titulom istiny ale aj príslušenstva či už vo forme úrokov z úveru alebo úrokov z omeškania. Je pritom nepochybné tak ako to vyplýva aj z výpisu z úverového účtu je dlžnú istinu tvorili a boli do nej zahrnuté aj poplatky účtované žalobcom a to jednak za vedenie účtu ale aj poplatky za upomienky, pričom za dobu od poskytnutia úveru do jeho okamžitého splatenia predstavovala spolu sumu 436,20 eur (podrobne ich súd uviedol za jednotlivé roky vyššie).

83. Súd žalobcovi nepriznal nárok na poplatky za upomienky a za vedenie účtu ako tieto vyplývajú z výpisu z účtu žalovaných. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na poplatky za upomienky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd v tejto časti žalobu spolu s príslušenstvom zamietol. Žalobca preukázal súdu zaslanie len upomienok v roku 2014, no ani u tohto poplatku nepreukázal, že by mu za zaslanie týchto upomienok vznikli nejaké reálne náklady v uvedenej výške. V prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbure

(Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné.

84. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

85. Pokiaľ sa týka poplatkov za vedenie účtu, tu súd poukazuje na to, že v zmysle § 37 ods. 21 zákona NR SR č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o bankách“) banke, zahraničnej banke a pobočke zahraničnej banky sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

86. Zákaz podľa ustanovenia § 37 ods. 21 sa prvýkrát uplatní na úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu, splatnú po 9. júni 2013 (§ 122s ods. 4 Zákona o bankách).

87. Z vyššie citovanej úpravy obsiahnutej v Zákone o bankách vyplýva, že účinnosťou novely č. 132/2013 od 10.06.2013 priamo zákon zakazuje bankám požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie úverových účtov. Možno konštatovať, že predmetná novelizácia bola akýmsi vyvrcholením v podobe zákonnej úpravy zákazu žiadania poplatkov za vedenie úverových účtov ako účtov, ktoré vznikajú na základe úverového vzťahu, ale ľuďom nič neprinášajú a sú dôležité iba pre finančné inštitúcie.

88. Súd má za to, že keď žalobca ako veriteľ poskytol žalovaným ako dlžníkom úver, bolo len v jeho kompetencii, ako sa rozhodne predmetný úver spravovať, no je neprípustné, aby náklady s takouto činnosťou znášali žalovaní ako spotrebiteľia, ktorí za poskytnutie úveru, resp. konkrétnej finančnej čiastky zaplatili žalobcovi ako veriteľovi odplatu vo forme úroku z úveru a preto na žalovaných ako spotrebiteľov a dlžníkov nemožno prenášať úhradu takýchto nákladov.

89. Súd žalobcovi takisto nepriznal nárok na ním uplatnený riadny úrok vo výške 7,49 % ročne z uvedenej dlžnej sumy od 16.04.2014 do zaplatenia, v ktorej časti žalobu zamietol a to z nasledujúcich dôvodov.

90. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplátnym právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

91. Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

92. Úverové obdobie, teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplátnym úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

93. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

94. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

95. V danej právnej veci žalobca pristúpil k žiadosti o okamžité splatenie celého zostatku úveru ku dňu 25.03.2014, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určaniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 25.03.2014, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014.

96. V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012, v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“

97. Vzhľadom na vyššie uvedené ohľadom nároku na úrok z úveru len do času vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru, teda do 25.3.2014, potom súd žalobcom pôvodne započítanú sumu z úhrady v sume 427 eur, z ktorej časť, a to 47 eur, bola použitá na úhradu úroku z úveru od 25.3.2014 do 15.4.2014, započítal na úhradu istiny. Ako už bolo uvedené vyššie, žalobca ku dňu okamžitého splatenia zostatku úveru deklaroval pohľadávku v sume 10.410,24 eur. Zároveň sa súd vyššie zaoberal nedôvodnosťou nároku žalobcu na poplatky spolu v sume 436,20 eur, ktoré boli nepochybne žalobcom do dlžnej sumy zahrnuté. Teda po odpočítaní vyčísleného úroku z úveru v sume 47 eur ako aj sumy poplatkov 436,20 eur, mal súd za to, že žalobca má nárok na úhradu istiny v sume 9.927,04 eur a čo do zvyšku uplatňovanej istiny žalobu zamietol.

98. Pokiaľ sa týka uplatňovaného nároku na príslušenstvo predstavujúce úrok z omeškania, tento žalobca požadoval vo výške 5% ročne, ktorá výška neprevyšuje zákonné úroky z omeškania podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. tak ako ich súd citoval vyššie, preto súd žalobcovi tento nárok priznal a žalovaných zaviazal aj k zaplateniu úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne ale len priznanej istiny 9.927,04 eur od 16.04.2014 do zaplatenia a čo do zvyšku v tejto časti žalobu zamietol.

99. Žalovaní navrhovali v priebehu konania úhradu dlžnej sumy v splátkach, no vzhľadom na rozsah, v ktorom súd žalobe vyhovel, ktorý predstavuje nielen istina ale aj príslušenstvo spočívajúce vo forme úroku z omeškania mal za to, že nemožno povoliť žalovaným plnenie v splátkach a to berúc do úvahy, že tieto nesplácali ani v rámci riadneho režimu úveru, v dôsledku čoho žalobca pristúpil po opakovaných výzvach nielen žalovaným v 1. a 2. rade ako dlžníkov ale aj žalovanej v 3. rade ako ručiteľky k okamžitej splatnosti celého zostatku úveru. V konečnom dôsledku ani terajšie pomery žalovaných v 1. a 2. rade nedávajú záruku o možnosti splácania v splátkach, nakoľko priemerná mesačná splátka pri zachovaní práva žalobcu na úhradu celej dlžnej sumy v lehote cca 36 mesiacov by len pri istine predstavovala sumu cca 280 eur mesačne, čo je viac ako dvojnásobok pôvodne dojednej splátky úvery (113 eur).

100. Ručenie je záväzok ručiteľa uspokojiť pohľadávku veriteľa, ak ju neuspokojí sám dlžník, ručiteľ sa stáva akoby náhradným dlžníkom a ručením vzniká vzťah medzi ručiteľom, veriteľom a dlžníkom. Ručenie alebo záväzok ručiteľa zaplatiť dlh vzniká za predpokladu existencie platného hlavného záväzku, písomného vyhlásenia ručiteľa, ktorým berie na seba povinnosť uspokojiť veriteľovu pohľadávku a veriteľov súhlas. Ručiteľský záväzok je voči hlavnému záväzku akcesorický a subsidiárny. V zmysle

§ 546 Občianskeho zákonníka dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie teda vzniká písomne vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník. Charakteristickým znakom ručenia je, že ručiteľova povinnosť vo vzťahu k dlžníkovej povinnosti je akcesorickej povahy. Ručením možno zabezpečiť len takú pohľadávku, ktorá v čase uzavretia ručiteľského záväzku už existuje. Pohľadávka musí byť určitá čo do výšky a čo do jej trvania. Pre obsah ručiteľského záväzku je zásadne rozhodujúci obsah hlavného záväzku, i keď nemusí ísť o totožnosť. Ručiteľ je zaviazaný rovnako ako dlžník. Ručenie sa môže týkať aj len časti pohľadávky. Povinnosť ručiteľa vo vzťahu k povinnosti dlžníka má podpornú povahu, kým povinnosť hlavného dlžníka má prednostnú povahu. Ručením možno zabezpečiť každú pohľadávku s peňažným plnením.

101. Predpokladom platného ručiteľského záväzku, je písomné vyhlásenie ručiteľa, že uspokojí veriteľa v prípade nespĺnenia určitého záväzku dlžníkom. Z uvedeného vyplýva, že na platný ručiteľský záväzok sa zo zákona vyžaduje písomná forma, t.j., aby ručiteľská listina bola podpísaná ručiteľom. Žalovaná v 3. rade žiadala žalobu voči nej zamietnuť z dôvodu, že bola žalovanými v 1. a 2. rade uvedená do omylu, že bol na ňu vyvíjaný nátlak, pričom obšírne poukazovala na okolnosti uzavretia zmluvy a podpísania ručiteľskej istiny najmä s poukazom na závery trestného konania vedeného voči žalovanej v 2. rade a jej odsúdenie pre zločin úverového podvodu, ako aj na okolnosti ohľadom vyplatenie finančných prostriedkov z úver. Napriek týmto skutočnostiam má súd za to, že všetky tieto skutočnosti nemôžu mať vplyv na platnosť ručiteľského vyhlásenia žalovanej v 3. rade, keďže táto v čase jeho podpísania mala vedomosť o určitých finančných problémoch žalovaných v 1. a 2. rade. V ručiteľskej listiny sa zaviazala, že na základe vyzvania žalobcu najneskôr však v deň splatnosti uhradí úver, alebo jeho časť, pokiaľ ho v deň splatnosti neuhradí poberateľ úveru z vlastných prostriedkov i napriek písomnej výzve žalobcu. V neposlednom rade podľa názoru súdu možno súhlasiť s tvrdením žalobcu, že si uplatňuje nárok z titulu úverovej zmluvy a z nej vyplývajúceho postavenia v záväzkovom vzťahu čo vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade ako dlžníkom a žalovanej v 3. rade ako ručiteľke a nie titulom spôsobenia škody trestným činom, resp. iným právnym titulom. Taktiež čo sa týka žalovanou v 3. rade uvádzanej neodbornej starostlivosti žalobcu ako veriteľa pri poskytovaní úveru ohľadom bonity a schopnosti splácať úver žalovanými v 1. a 2. rade ako dlžníkmi súd poukazuje na vyššie uvedené, že predmetný úver nie je spotrebiteľským úverom a tieto prípadné povinnosti žalobcu, na ktoré žalovaná v 3. rade poukazovala, upravujú a vyžadujú práve ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch ako aj prípadné právne následky nespĺnenia di tejto povinnosti.

102. Na základe vyššie uvedeného aj o závere platnosti ručiteľského záväzku žalovanej v 3. rade zaviazal súd žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne a žalovanú v 3. rade ako ručiteľku na zaplatenie tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a čo do zvyšku žalobu zamietol.

103. Podľa § 251 Civilného sporového poriadku, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

104. V zmysle § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

105. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

106. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobca mal v konaní úspech v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a teda v časti o zaplatenie 9.927,04 eur spolu s úrokom z

omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 9.927,04 eur od 16.04.2014 do zaplataenia, pričom ku dňu vyhlásenia rozsudku vyčíslený úrok predstavuje sumu 2.321,30 eur, teda spolu suma 12.248,34. Žalobca si žalobou uplatnil nárok na zaplataenie istiny 10.059,09 eur spolu s úrokom z úveru, čo vo vyčíslení ku dňu vyhlásenia rozsudku predstavuje sumu 3.525,62 eur a úrok z omeškania sumu 2.353,26 eur, teda spolu suma 15.938,26 eur. Takto úspech žalobcu je 77 % a neúspech 23 %, čo predstavuje úspech žalovaných, a to v časti, v ktorej súd žalobu zamietol. Žalobcovi tak po odpočítaní úspechu žalovaného vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 54 %.

107. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

108. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia písomne na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.